

Bollenstreek

Intergemeentelijke Sociale Dienst

hillegom lisse noordwijk
noordwijkerhout teylingen

Begroting 2019 Meerjarenraming 2020-2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 ISD in vogelvlucht	4
2 Beleidsbegroting	5
2.1 Programmaplan	5
2.2 Programma's	5
2.2.1 Participatie	5
2.2.2 Zorg.....	8
2.2.3 Overhead	16
2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen	18
2.4 Vennootschapsbelasting.....	18
2.5 Onvoorzien	18
2.6 Paragrafen	18
2.6.1 Lokale heffingen	18
2.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
2.6.3 Onderhoud kapitaalgoederen	23
2.6.4 Financiering	23
2.6.5 Bedrijfsvoering	24
2.6.6 Verbonden partijen	24
2.6.7 Grondbeleid	24
3 Financiële begroting	25
3.1 Overzicht van baten en lasten	25
3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	25
3.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting	25
3.4 Uiteenzetting van de financiële positie	26
3.5 Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld	27
4 Meerjarenraming.....	27
5 Bijlage	28
5.1 Bezuinigingen	28
5.2 Verdeelsleutel exploitatiekosten	28
5.3 Verdeling kosten begroting 2018 per gemeente	29
6 Lijst van afkortingen.....	30

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek, Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

Noordwijk en Noordwijkerhout gaan op 1 januari 2019 een fusie aan. Zij gaan verder onder de naam Noordwijk. Deze begroting is nog gebaseerd op Noordwijk en Noordwijkerhout.

Het structureel begrotingssaldo van de ISD Bollenstreek is nihil. Al onze kosten dekken we uit de bijdrage van de deelnemende gemeenten.

De post inkomensondersteunende voorzieningen hebben we met ingang van deze begroting overgebracht van het programma Zorg naar het programma Participatie. De reden hiervoor is dat het in overeenstemming is met andere indelingen en dus beter vergelijkbaar.

We verwachten in 2019 een verdere stijging van de uitgaven voor Wmo, vooral bij de post Begeleiding. In samenwerking met de gemeente kijken we naar de mogelijkheden om de stijging van deze uitgaven te beperken.

Daarnaast verwachten we een verdere toename van de uitgaven Participatie. Het aantal uitkeringsgerechtigden zal niet verder stijgen, maar het aantal loonkostensubsidies zal stijgen en meer budget vragen.

In 2019 gaan we volledig digitaal werken. We blijven uiteraard wel huisbezoeken afleggen en het blijft mogelijk om op papier alle aanvragen te doen. De digitale aanvragen zullen we dan ook met digitale werkprocessen afhandelen. De tijd die mogelijk vrijkomt willen we besteden aan meer en intensievere contacten met de klant. Op dit moment gaan alle papieren stukken door de organisatie; in 2019 scannen we aan het begin van het proces (indien dat nodig is, digitale aanvragen hoeven we dan niet te scannen).

In deze begroting hebben we de resultaten van de dialoogsessies meegenomen, waaronder maatregelen tegen de grote afstand tot de arbeidsmarkt en experimenten met de tegenprestatie naar vermogen. Vanaf 2020 willen we gaan werken met een kadernota.

Lisse, april 2018
Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

1 ISD in vogelvlucht

Tabel 1 ISD in vogelvlucht

x € 1.000	realisatie 2017	Aangepaste begroting 2018	begroting 2019
Uitkeringen			
Participatie	18.301	21.002	21.037
Zorg	20.623	20.371	20.885
Totaal uitkeringen	38.924	41.373	41.922
Personeelskosten	6.025	6.619	6.841
Huisvestingskosten	409	482	489
Uitbestedingen	241	314	280
Overige exploitatiekosten	886	1.097	989
Totaal exploitatiekosten	7.561	8.512	8.599
Totaal kosten	46.485	49.885	50.521

Exploitatiekosten zijn de kosten om de ISD Bollenstreek te laten functioneren. We kennen exploitatiekosten (bijvoorbeeld personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten etc.), kosten voor Participatie en kosten voor Zorg.

Overhead is het deel van de exploitatiekosten dat niet direct aan de uitvoering van de participatie en/of zorg kan worden toegedicht.

2 Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan

De ISD Bollenstreek kent twee programma's:

- Participatie
- Zorg

De formatie voor 2019 is in deze begroting verwerkt.

Tabel 2 Formatieoverzicht

Formatie ISD Bollenstreek 2019

	Totaal	Overhead	Participatie	Zorg
Totaal fte's	96,43	22,18	41,85	32,41
Uren = 1.400 per fte	135.002	31.052	58.588	45.368
Totaal % per programma	100%	23,00%	43,40%	33,60%

De notitie Overhead van de commissie BBV is leidend voor de toerekening naar de programma's. Onder overhead verstaan we alle functies die zich bezighouden met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Tot overhead rekenen we alle functies, die niet direct met klanten werken: directie, boekhouding, applicatiebeheer, planning & control, kwaliteit, contractbeheer, interne controle, personeelszaken, communicatie, facilitaire zaken en archief.

2.2 Programma's

2.2.1 Participatie

Wat willen we bereiken?

Werk boven inkomen

Bij de ISD staat werk voorop. Wie kan werken, moet werken. De ISD ondersteunt bij het vinden van werk in samenwerking met het SPW, dat in opdracht van de ISD trajecten uitvoert.

Maar niet iedereen slaagt erin om werk te vinden. Iemand die geen werk kan vinden en/of niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan bij ons aankloppen voor hulp. Dit kan een uitkering (PW, IOAW of IOAZ) zijn.

Maar belangrijker is de hulp die we bieden om klanten weer aan het werk te helpen. Een belangrijke taak van de ISD is samen mét de klant ervoor te zorgen dat de klant zelf in zijn/haar levensonderhoud kan voorzien.

Wat gaan we doen?

De ISD ondersteunt bij het vinden van werk. En de ISD zorgt voor een bijstandsuitkering als de klant onvoldoende inkomen heeft om de noodzakelijke kosten van levensonderhoud te betalen. Ook in 2019 verstrekken we uitkeringen aan degenen die daar recht op hebben. We zijn streng aan de poort en bij de handhaving. We doen dat op een professionele en klantvriendelijke manier met goed opgeleide medewerkers. We zetten ons in om onze cliënten zo snel mogelijk uit te laten stromen naar betaald werk. Daarbij staat het hanteren van de menselijke maat voorop. Mede naar aanleiding van de dialoogsessie hebben we daarbij ook aandacht voor de doelgroep met grote afstand tot de arbeidsmarkt en willen we experimenteren met de tegenprestatie.

Zijn er bijzondere omstandigheden, of heeft de klant extra kosten, dan kan indien voldaan wordt aan de voorwaarden gebruik gemaakt worden van; bijzondere bijstand, persoonsgebonden budget of inspanningspremie, collectieve aanvullende zorgverzekering.

Wat gaat het kosten?

BUIG / Bbz

De budgetten voor alle inkomensregelingen Participatiewet (PW, loaw en loaz) zijn opgenomen in de BUIG. Hieronder een overzicht van de verwachte budgetten, die gebaseerd zijn op het moment van opstellen van de begroting bekende voorlopige budgetten van 2018.

Tabel 3 Verwachte budgetten 2019

Rijksbijdragen voor gemeenten 2019	I-deel		
	BUIG	Bbz vast	Totaal I-deel
Hillegom	3.367.754	3.910	3.371.664
Lisse	3.417.761	1.686	3.419.447
Noordwijk	4.208.843	1.996	4.210.839
Noordwijkerhout	2.220.210	1.220	2.221.430
Teylingen	4.629.514	2.103	4.631.617
Totaal	17.844.082	10.915	17.854.997

Deze budgetten gelden als basis voor de verdeling van de kosten van het programma Participatie.

Het voorlopige BUIG budget wordt gedurende het jaar nog bijgesteld. In de eerste helft van het jaar wordt het nader voorlopig budget gepubliceerd en in september wordt het BUIG budget definitief vastgesteld. Het uiteindelijke budget wordt bepaald door uit te gaan van de gerealiseerde prijs en het gerealiseerde volume in het voorgaande jaar, van een inschatting van de effecten van de conjunctuur en Rijksbeleid in het begrotingsjaar zelf en van een indexering van de gemiddelde prijs. Ook de loonkostensubsidie betalen we uit het BUIG-budget

Als de tekorten groter zijn dan 5% van het budget bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid om een vangnetuitkering aan te vragen.

De verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden per 31 december 2019 zijn per gemeente gebaseerd op historische aantallen en de verwachting dat de aantallen niet gaan stijgen.

De verwachte uitgaven voor de uitkeringen $1.343 \times \text{€ } 13.500 = \text{€ } 18.130.500$. Daarnaast blijven de kosten voor de loonkostensubsidies in 2019 naar verwachting gelijk aan 2018 $\text{€ } 671.500$, totaal $\text{€ } 18.802.000$.

Het Bijstand voor zelfstandigen bestaat uit uitkeringskosten voor levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen. Naast het vaste budget (Bbz 2004) wordt 75% van de uitgaven minus de ontvangsten/normbaten en 90% van de onderzoekskosten door het Rijk vergoed.

Debiteurenontvangsten

Bij de begroting hebben we rekening gehouden met het gerealiseerde bedrag in 2017.

Tabel 4 Uitgaven I-deel

	x € 1.000		
Inkomen	2017	2018-I	2019
BUIG	18.462	18.942	18.942
Bbz	279	300	300
Debiteurenontvangsten	-440	-440	-440
Totaal inkomen	18.301	18.802	18.802

Tabel 5 Verwachte aantallen klanten Inkomen per 31 december

Gemeentenaam	2017	2019
Hillegom	269	269
Lisse	255	255
Noordwijk	306	306
Noordwijkerhout	180	180
Teylingen	333	333
Totaal	1.343	1.343

Bij 2019 staan de verwachte aantallen volgens de begroting; 2019 is gebaseerd op de realisatie 2017.

Inkomensondersteunende voorzieningen

De verwachting voor 2019 is dat ook de inkomensondersteunende voorzieningen gelijk blijven aan de realisatie 2017.

Medische keuringen

Voor kosten medische keuringen is de verwachting dat deze gelijk blijven.

Begroting 2019 (x € 1.000)	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Lasten:						
BUIG / Bbz	3.627	3.683	4.516	2.405	5.010	19.242
Inkomensondersteunende voorzieningen	460	458	463	251	568	2.200
Medische keuringen	17	27	12	13	19	88
Lasten totaal Participatie	4.104	4.169	4.991	2.670	5.596	21.530
Baten:						
Debiteurenontvangsten BUIG / Bbz	81-	84-	97-	58-	120-	440-
Debiteurenontvangsten Ink.voorz.	9-	10-	11-	8-	14-	52-
Debiteurenontvangsten re-integratie activiteiten	-	-	-	-	-	-
Baten totaal Participatie	90-	94-	108-	66-	134-	493-
Exploitatiekosten	592	611	708	426	875	3.212
Totaal Programma Participatie	4.606	4.686	5.591	3.030	6.337	24.249

Beleidsindicatoren

Personen met een bijstandsuitkering	108,59	aantal per 10.000 inwoners
-------------------------------------	--------	----------------------------

2.2.2 Zorg

Wat willen we bereiken?

De ISD wil ervoor zorgen dat iedere bewoner van de Bollenstreek de voorziening krijgt waar hij of zij recht op heeft, als blijkt dat de ondersteuning niet geboden kan worden vanuit de eigen kracht, het sociale netwerk of voorliggende voorzieningen. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continu proces om de doorlooptijden naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn. Ook hier geldt dat de menselijke maat voorop staat.

Wat gaan we doen?

De ISD voert op het gebied van Zorg een aantal regelingen uit; hulp bij het huishouden, begeleiding, rolstoelen, collectief vervoer, vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, onderzoekskosten, eigen bijdrage, PGB jeugd en schulddienstverlening.

Wat gaat het kosten?

Tabel 6 Overzicht uitgaven Zorg per gemeente

Begroting 2019	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
(x € 1.000)						
Lasten:						
Wmo – HbH ZIN	1.181	1.135	1.420	774	1.572	6.082
Wmo – HbH PGB	189	206	109	137	128	769
Wmo – begeleiding ZIN	1.768	1.742	1.574	1.084	2.802	8.971
Wmo – begeleiding PGB	128	131	221	130	320	930
Wmo - rolstoelen	133	146	148	118	158	703
Wmo - collectief vervoer	200	142	233	153	259	988
Wmo - vervoersvoorzieningen	155	155	393	133	201	1.037
Wmo - woonvoorzieningen	118	116	152	96	140	622
Wmo - onderzoekskosten	5	6	5	2	3	21
Totaal programma WMO	3.877	3.779	4.256	2.628	5.584	20.124
Jeugd						
PGB Jeugd	722	223	465	183	475	2.068
Lasten totaal Zorg	4.599	4.002	4.722	2.810	6.060	22.192
Baten:						
Wmo – eigen bijdrage	-261	-282	-298	-190	-262	-1.294
Debiteurenontvangsten	-3	-9	4	-	-5	-13
Baten totaal Zorg	-264	-290	-295	-191	-267	-1.307
Exploitatiekosten	459	473	548	330	678	2.487
Totaal Programma Zorg	4.793	4.184	4.975	2.950	6.470	23.373

Uitgangspunten per gemeente per voorziening

De kosten van de zorgvoorzieningen komen volledig ten laste van de gemeenten waarvoor de voorziening is verstrekt.

Onderstaand vindt u per gemeente een overzicht met daarin de realisatie 2017, de aangepaste begroting 2018 en de begroting 2019. Per gemeente staan de uitgangspunten voor de begroting. Alle begrote bedragen zijn berekend in lijn met het ingezette beleid waarvan de effecten nu zichtbaar worden.

We hebben rekening gehouden met een prijsindexatie van 3% ten opzichte van de aangepaste begroting 2018 en een toename van het gebruik door vergrijzing van 2% ten opzichte van de aangepaste begroting 2018.

In 2019 zal er een aanbesteding voor Hulp bij Huishouding, woningaanpassing en hulpmiddelen plaats vinden maar door de invoering van de reële prijs Wmo 2015 zal dit naar verwachting ten opzicht van 2018 geen grote financiële consequenties hebben.

Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Beleidsindicatoren

Clienten met een maatwerkarrangement WMO	589,95	per 10.000 inwoners
--	--------	---------------------

Hillegom

Tabel 7 Begroting Hillegom 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	1.031	1.120	1.181
Wmo – HbH PGB	163	179	189
Wmo – HHT	-	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	1.587	1.783	1.768
Wmo – begeleiding PGB	99	123	128
Wmo - rolstoelen	121	127	133
Wmo - collectief vervoer	182	191	200
Wmo - vervoersvoorzieningen	141	148	155
Wmo - woonvoorzieningen	108	113	118
Wmo - onderzoekskosten	1	5	5
Totaal programma WMO	3.433	3.790	3.877
Jeugd			
PGB Jeugd	656	689	722
Lasten totaal Zorg	4.089	4.479	4.599
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-261	-261	-261
Debiteurenontvangsten	-3	-3	-3
Baten totaal Zorg	-264	-264	-264
Exploitatiekosten		447	459
Totaal Programma Zorg	3.825	4.662	4.793

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt de prijsindexatie van 3%. Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing. In 2017 en 2018-I is het project statushouders verwerkt in de kosten van begeleiding. Dat is niet het geval in 2019.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2018.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op basis van de realisatie 2017.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2%.

Lisse

Tabel 8 Begroting Lisse 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	990	1.077	1.135
Wmo – HbH PGB	178	1916	206
Wmo – HHT	12	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	1.622	1.763	1.742
Wmo – begeleiding PGB	102	126	131
Wmo - rolstoelen	132	139	146
Wmo - collectief vervoer	129	136	142
Wmo - vervoersvoorzieningen	141	148	155
Wmo - woonvoorzieningen	105	110	116
Wmo - onderzoekskosten	2	6	6
Totaal programma WMO	3.414	3.701	3.779
Jeugd			
PGB Jeugd	203	213	223
Lasten totaal Zorg	3.617	3.914	4.002
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-282	-282	-282
Debiteurenontvangsten	-9	-9	-9
Baten totaal Zorg	-290	-290	-290
Exploitatiekosten		471	473
Totaal Programma Zorg	3.326	4.095	4.184

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt de prijsindexatie van 3%. Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing. In 2017 en 2018-I is het project statushouders verwerkt in de kosten van begeleiding. Dat is niet het geval in 2019.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2018.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op basis van de realisatie 2017.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2%.

Noordwijk
Tabel 9 Begroting Noordwijk 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	1.239	1.346	1.420
Wmo – HbH PGB	95	104	109
Wmo – HHT	15	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	1.460	1.620	1.574
Wmo – begeleiding PGB	171	213	221
Wmo - rolstoelen	135	142	148
Wmo - collectief vervoer	212	223	233
Wmo - vervoersvoorzieningen	357	375	393
Wmo - woonvoorzieningen	138	145	152
Wmo - onderzoekskosten	2	5	5
Totaal programma WMO	3.824	4.173	4.256
Jeugd			
PGB Jeugd	423	444	465
Lasten totaal Zorg	4.247	4.617	4.722
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-298	-295	-298
Debiteurenontvangsten	2	2	4
Baten totaal Zorg	-298	-293	-295
Exploitatiekosten		555	548
Totaal Programma Zorg	3.949	4.879	4.975

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt de prijsindexatie van 3%. Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing. In 2017 en 2018-I is het project statushouders verwerkt in de kosten van begeleiding. Dat is niet het geval in 2019.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2018.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op basis van de realisatie 2017.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2%.

Noordwijkerhout
Tabel 10 Begroting Noordwijk 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	675	734	774
Wmo – HbH PGB	118	130	137
Wmo – HHT	7	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	988	1.105	1.084
Wmo – begeleiding PGB	101	125	130
Wmo - rolstoelen	108	113	118
Wmo - collectief vervoer	139	146	153
Wmo - vervoersvoorzieningen	121	127	133
Wmo - woonvoorzieningen	87	91	96
Wmo - onderzoekskosten	1	2	2
Totaal programma WMO	2.345	2.573	2.628
Jeugd			
PGB Jeugd	166	174	183
Lasten totaal Zorg	2.511	2.747	2.810
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-190	-191	-190
Debiteurenontvangsten	1	1	-1
Baten totaal Zorg	-189	-190	-191
Exploitatiekosten		328	330
Totaal Programma Zorg	2.322	2.885	2.950

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt de prijsindexatie van 3%. Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing. In 2017 en 2018-I is het project statushouders verwerkt in de kosten van begeleiding. Dat is niet het geval in 2019.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2018.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op basis van de realisatie 2017.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2%.

Teylingen
Tabel 11 Begroting Teylingen 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	1.372	1.491	1.572
Wmo – HbH PGB	111	139	128
Wmo – HHT	15	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	2.554	2.821	2.802
Wmo – begeleiding PGB	248	307	320
Wmo - rolstoelen	144	151	158
Wmo - collectief vervoer	236	248	259
Wmo - vervoersvoorzieningen	183	192	201
Wmo - woonvoorzieningen	128	134	140
Wmo - onderzoekskosten	-	3	3
Totaal programma WMO	4.991	5.468	5.584
Jeugd			
PGB Jeugd	432	454	475
Lasten totaal Zorg	5.423	5.922	6.060
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-432	-262	-262
Debiteurenontvangsten	-5	-5	-5
Baten totaal Zorg	-437	-267	-267
Exploitatiekosten		677	678
Totaal Programma Zorg	4.985	6.332	6.470

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt de prijsindexatie van 3%. Daarnaast is er bij het Hulp bij Huishouden zowel voor ZIN als PGB rekening gehouden met de hogere loonschaal voor huishoudelijke hulp Wmo (+3,6%).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing. In 2017 en 2018-I is het project statushouders verwerkt in de kosten van begeleiding. Dat is niet het geval in 2019.

Rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2018.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op basis van de realisatie 2017 met een verlaging van € 170.000 in verband met nieuw beleid.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de aangepaste begroting 2018-I met daarbij verwerkt een prijsindexatie van 3%. In gebruik verwachten we een toename van 2%.

ISD totaal
Tabel 12 Begroting 2019 t.o.v. 2017 en 2018

(x € 1.000)	2017	2018-I	2019
Lasten:			
Wmo – HbH ZIN	5.307	5.769	6.082
Wmo – HbH PGB	666	730	769
Wmo – HHT	50	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	8.212	9.092	8.971
Wmo – begeleiding PGB	721	894	930
Wmo - rolstoelen	639	671	703
Wmo - collectief vervoer	899	944	988
Wmo - vervoersvoorzieningen	943	990	1.037
Wmo - woonvoorzieningen	565	594	622
Wmo - onderzoekskosten	5	21	21
Totaal programma WMO	18.007	19.705	20.124
Jeugd			
PGB Jeugd	1.880	1.974	2.068
Lasten totaal Zorg	19.887	21.679	22.192
Baten:			
Wmo – eigen bijdrage	-1.464	-1.294	-1.294
Debiteurenontvangsten	-13	-13	-13
Baten totaal Zorg	-1.477	-1.307	-1.307
Exploitatiekosten		2.478	2.487
Totaal Programma Zorg	18.410	22.850	23.373

2.2.3 Overhead

Tabel 13 Overzicht kosten overhead

x € 1.000	realisatie 2017	begroting 2018-I	begroting 2019
Lasten			
Salariskosten ISD	5.728	6.328	6.550
Personeelsvergoedingen ISD	69	99	99
Overige personeelskosten	228	192	192
Huur kantoor	290	363	366
Automatisering	440	420	456
Reclame- en promotiekosten	20	10	21
Vakliteratuur	13	15	13
Huisvestingskosten	80	80	83
Kantoorkosten	179	205	185
Accountantskosten	40	45	41
Advieskosten	54	65	56
Inhuur en uitzendkrachten	101	240	105
Uitbestedingen HLT Samen	183	230	220
Uitvoeringskosten	58	85	60
Algemene kosten	101	95	105
Bankkosten en Rente	6	-	6
Afschrijving kantoormeubilair	39	40	40
Incidentele baten en lasten	-69	-	-
Subtotaal	7.561	8.513	8.599
Toerekening kosten primaire proces			
Participatie		-2.628	-3.212
Zorg		-2.479	-2.487
Totaal overhead		3.405	2.899

In de begroting 2019 zijn op basis van de gewijzigde BBV voorschriften alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, toegerekend tot de overhead. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de taakvelden bestaan uit de personeelskosten van de medewerkers van de betreffende afdeling, automatisering en inhuur en uitzendkrachten. Dit alles op basis van de procentuele verhouding zoals weergegeven in het formatieoverzicht.

De berekening waaruit blijkt dat de kosten van de ISD binnen de bezuinigingsopdracht blijven, vindt u in bijlage 5.1.

Salariskosten

De salariskosten zijn gebaseerd op de toegestane formatie en salaristabellen per 1 januari 2018.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Hierin is bepaald dat topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan het wettelijk maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriële regeling.

In 2018 is het algemene maximum € 187.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Personeelsvergoedingen ISD

De personeelsvergoeding staat in relatie tot de salariskosten.

Overige personeelskosten

De kosten omvatten opleiding, vorming en training, werving en selectie van personeel, arbozorg, kosten ondernemingsraad, personeelsvereniging, personeelsuitje, kerstpakketten, etc.

Deze kosten worden begroot in relatie tot de salariskosten.

Huur kantoor

Betreft de huur van het gebouw aan de Hobahostraat 92. Vanaf 2018 vervalt de tijdelijke korting op de huur.

Automatisering

Alle kosten van automatisering zitten in deze post. Wij maken gebruik van de volgende software: voor de uitkeringen: GWS, voor de databaseverwerking: Oracle, voor schulddienstverlening: Allegro, voor de boekhouding: Exact Online en voor de kantoorautomatisering: Office. Ook de kosten van de aan te schaffen laptops, extra beeldschermen en het onderhoud zijn in deze post begrepen.

Reclame- en promotiekosten

De kosten zijn voor informatieverstrekking aan onze cliënten.

Vakliteratuur

Onder deze post staan de kosten van vakliteratuur en lidmaatschap Divosa en Stimulansz, diverse wetboeken, handboeken, dag- en weekbladen en boeken en tijdschriften.

Huisvestingskosten

Dit betreft schoonmaken/onderhoud en kantoorinventaris.

Kantoorkosten

Deze post bestaat uit kantoorartikelen, telefoon, porti, kantoormachines, koffie en thee. Door invoering van digitalisering verwachten we in de toekomst een besparing op deze post.

Accountantskosten

De kosten voor de controle van de accountant.

Advieskosten

Hierin zijn opgenomen verwachte advieskosten voor o.a. aanbestedingen.

Inhuur en uitzendkrachten

Hierin zijn opgenomen verwachte kosten voor inhuur.

Uitbestedingen HLT Samen

De ISD maakt gebruik van de diensten van HLT Samen op het gebied van automatisering en personeelsadministratie en functioneel gegevensbeheerder.

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten betreffen de kosten van de uitvoering van tegenprestatie naar vermogen of preventieve activiteiten bij schulddienstverlening toegevoegd, die voorheen via subsidies van de gemeenten betaald werden.

Algemene kosten

Hierin is opgenomen presentiegelden commissie bezwaar & beroep en de cliëntenraad, proceskosten, opvragen van voertuiginformatie, contributies, verzekeringen en diverse kleine kosten.

Bankkosten en rente

Alle door de banken in rekening gebrachte kosten en betaalde/ontvangen rente.

Afschrijving kantoormeubilair

Afschrijvingskosten op het kantoormeubilair.

Incidentele baten en lasten

Onvoorziene en niet toe te rekenen kosten.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren volgens het vernieuwde BBV.

Formatie	0,78	fte per 1.000 inwoners
Bezetting	0,78	fte per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	69,54	per inwoner
Externe inhuur	1,51	% van de totale loonkosten
Overhead	8,28	% van de totale lasten

2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

De middelen die de ISD ontvangt vanuit de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen

Hillegom	9.934.175
Lisse	9.421.261
Noordwijk	11.204.303
Noordwijkerhout	6.363.947
Teylingen	13.597.445

Totaal	50.521.131
---------------	-------------------

2.4 Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen welke is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet VPB plichtig.

2.5 Onvoorzien

Er komen geen incidentele baten en lasten voor in de begroting 2019.

2.6 Paragrafen

2.6.1 Lokale heffingen

De ISD kent geen lokale heffingen.

2.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD en wijzigingen in de budgettering.

Risico

De ISD heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.

De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD lopen.

Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5. Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

De belangrijkste risico's zijn:

1. Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	1 x 1 = 1	schade oplopend tot maximaal € 1.153.000 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2017). Huur ander pand € 91.000	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	2 x 2 = 4	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.
Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld WMO/opheffen ISD/uitreden gemeenten	3 x 1 = 3	Wachtgeldverplichtingen + bovenwettelijke uitkering 50 fte's (Wmo) € 5.700.000 tot € 11.400.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen: PM	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten. Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij van werk naar werktrajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bijv. HLT Samen (bijv. brand)	1 x 4 = 4	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen € 250.000	De ISD maakt dagelijks een backup van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

2. Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico		maatregel
Bijstand: Toename klanten als gevolg economische crisis/minder participatiegelden/ Achterblijven uitstroom via SPW	$5 \times 2 = 10$	50 klanten extra x gemiddeld € 14.000 = € 700.000 per jaar	Poortwachterfunctie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen vangnetuitkering. Tekorten gedekt door gemeenten*
Toename beroep op bijzondere bijstand	$4 \times 1 = 4$	10 % toename = € 270.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk)/begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Verlaging van de eigen bijdrage door het Rijk	$4 \times 2 = 8$	Wegvallen eigen bijdrage € 210.000 20 % toename Hbh, rolstoelen, vervoeren woonvoorz. = € 1.724.000	Als het Rijk de eigen bijdrage sterk verlaagd heeft dat twee gevolgen: 1. Verminderde inkomsten uit eigen bijdrage; 2. Een sterke aanzuigende werking op de voorzieningen, waardoor we veel meer uitgaven hebben.
Verlaging van de eigen bijdrage door het Rijk	$4 \times 2 = 8$	Wegvallen eigen bijdrage € 210.000 20 % toename Hbh, rolstoelen, vervoeren woonvoorz. = € 1.724.000	Als het Rijk de eigen bijdrage sterk verlaagd heeft dat twee gevolgen: 1. Verminderde inkomsten uit eigen bijdrage; 2. Een sterke aanzuigende werking op de voorzieningen, waardoor we veel meer uitgaven hebben.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de WMO	$4 \times 2 = 8$	10 % toename = € 2.197.700	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Incident met Informatiebeveiliging	$4 \times 3 = 12$	PM	Het risico bij informatiebeveiliging brengen we omlaag door diverse audits te laten uitvoeren. De gevolgen zijn moeilijk in geld uit te drukken.
Nieuwe aanbesteding (hulpmiddelen, begeleiding, Hbh en collectief vervoer)	$1 \times 4 = 4$	Nieuwe aanbestedingen kunnen leiden tot hogere prijzen	De ISD gaat in 2019 de Hbh, woningaanpassing en hulpmiddelen aanbesteden.

3. Weerstandsvermogen

Op grond van voorgaande inventarisatie van de risico's en rekening houdend met de risicofactor is de berekening van het weerstandsvermogen als volgt;

berekening weerstandsvermogen

risico	factor	schadebedrag	weerstandsvermogen
1. Brand	1/25	€ 1.244.000	49.760
2. Fraude	4/25	pm	-
3a. Vermindering taken	3/25	€ 5.700.000	
3b. Opheffing ISD	3/25	€ 11.400.000	€ 2.052.000
4. Automatisering	4/25	€ 250.000	€ 40.000
5. toename bijstand	10/25	€ 700.000	€ 280.000
6. toename bijz. bijstand	4/25	€ 270.000	€ 43.200
7. verlaging eigen bijdrage	8/25	€ 1.724.000	€ 551.680
8. toename Wmo	8/25	€ 2.197.700	€ 703.264
9. informatiebeveiliging	12/25	pm	-
10. nieuwe aanbesteding	1/25	€ 1.500.000	€ 60.000
totaal weerstandsvermogen			€3.779.904

verdeling weerstandsvermogen naar gemeente

gemeente	%	bedrag
Hillegom	18,44	697.014
Lisse	19,01	718.560
Noordwijk	22,03	832.713
Noordwijkerhout	13,27	501.593
Teylingen	27,25	1.030.024
totaal		3.779.904

Conclusie:

De deelnemende gemeenten aan de ISD Bollenstreek moeten rekening houden met een weerstandsvermogen dat nodig is om de financiële risico's van de ISD Bollenstreek af te dekken, zoals in bovenstaande tabel is vermeld.

Verloop kengetallen

Kengetallen:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto schuldquote	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%
Netto schuldquote gecorrigeerd						
voor alle verstrekte leningen	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:

De netto schuldquote zijn alle schulden en overlopende passiva minus de vlottende activa in verhouding tot de totale baten voor mutaties reserves. Dit kengetal is laag bij de ISD Bollenstreek omdat er geen vaste schulden zijn.

Solvabiliteitsratio;

Het solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal

weer. De ISD Bollenstreek heeft geen eigen vermogen, daardoor is het solvabiliteitsratio nul.

Structurele exploitatieruimte:

Is laag omdat de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Alleen de incidentele baten/lasten hebben bij de ISD Bollenstreek invloed op dit kengetal.

Grondexploitatie:

Is niet van toepassing.

Belastingcapaciteit:

Is niet van toepassing omdat de ISD Bollenstreek geen heffing kent.

2.6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw Amiant te Lisse worden geactiveerd en afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). Hetzelfde geldt voor de investering in automatisering, zij het dat de afschrijvingsperiode daarbij drie jaar bedraagt. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalisatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

2.6.4 Financiering

De ISD rekent per jaar volledig af met de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat we geen eigen vermogen hebben en dus volledig afhankelijk zijn van de bevoorschotting door de gemeenten. Vanaf 2007 gaan de Rijksbijdragen rechtstreeks naar de gemeenten, waardoor we geen andere externe financiers hebben dan de gemeenten.

Kasgeldlimiet

Het Rijk heeft in 2000 regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichthouders informeren over de kasgeldlimiet. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan.

Het drempelbedrag is bepaald op 0,75% van de begroting met een minimumbedrag van € 250.000. Begroting 2019 is € 50.356.644,87 en 0,75% is € 377.674.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen (alles > € 377.674) aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden.

Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

De ISD Bollenstreek kent geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee kan de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte voorzien.

Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD.

Rentekosten/opbrengsten

De rentekosten/opbrengsten bij de ISD bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

2.6.5 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Ook in 2018 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van onze cijfers als de rechtmatigheid van onze uitgaven.

Participatie

In de afgelopen jaren hebben we moeten constateren dat de cliëntenaantallen sterk zijn gestegen, zonder dat de ISD of de gemeenten daar invloed op konden uitoefenen. Het stijgen van cliëntenaantallen legt een grote druk op de organisatie. Ook het beëindigen van veel uitkeringen zal een extra inspanning vragen.

Zorg

Voor de voorzieningen en de bijzondere bijstand geldt dat het open einde regelingen zijn. De begroting wordt opgesteld aan de hand van ervaringscijfers en verwachte ontwikkelingen. Ondanks dat dit zorgvuldig plaatsvindt, is het mogelijk dat er veel meer of veel minder van een voorziening gebruik gemaakt wordt. De ISD zal de gemeenten bij afwijkingen van de begroting zo snel mogelijk informeren over de financiële gevolgen.

We hebben geen directe invloed op het aantal aanvragen. De enige manier om de hoogte van de uitgaven te sturen is aanpassing van het beleid waaronder voorzieningen worden verstrekt. Dat is per definitie een actie achteraf. Hierdoor kunnen de uitgaven in enig jaar (explosief) stijgen of dalen.

2.6.6 Verbonden partijen

De ISD is niet verbonden aan andere partijen.

2.6.7 Grondbeleid

De ISD heeft geen grond en derhalve ook geen grondbeleid.

3 Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten

Financiële begroting 2019	Baten	Lasten	Saldo
Programma's			
Participatie	-	24.249.224	24.249.224
Zorg	-	23.372.669	23.372.669
Overhead	-	2.899.238	2.899.238
Saldo baten en lasten programma's			50.521.131
Overzicht algemene dekkingsmiddelen			
Bijdragen gemeenten	-50.521.131	-	-50.521.131
Geraamd resultaat / structureel begrotingssaldo			-

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De financiële begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

3.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen welke is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet VPB plichtig.

3.4 Uiteenzetting van de financiële positie

EMU saldo

Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	97	96	96	64	0	0
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten laste van de exploitatie						
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	12					
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen						
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:						
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa						
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen						
Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord						
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen						
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de balanspost worden verantwoord						
Berekend EMU-saldo	85	96	96	64	0	0

Geprognoseerde balans

Geprognoseerde balans per 31 december	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
ACTIVA						
Vaste Activa						
<i>Materiële vaste activa</i>						
- investeringen met een economisch nut	256	160	64	0	0	0
Totaal vaste activa	256	160	64	0	0	0
Vlottende activa						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>						
- vorderingen openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
- overige vorderingen	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-
Overlopende activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vlottende activa	0	0	0	0	0	0
Totaal-generaal	256	160	64	0	0	0
PASSIVA						
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>						
- schulden openbare lichamen						
- overige schulden	256	160	64	0	0	0
Totaal vlottende passiva	256	160	64	0	0	0
Totaal-generaal	256	160	64	0	0	0

3.5 Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

Hoofdtakveld	Taakveld	Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	2.899.238	2.899.238-
Sociaal Domein	6.3 Inkomensregelingen	24.741.745	24.741.745-
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.362.397	2.362.397-
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	20.249.010	20.249.010-
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.068.000	2.068.000-
TOTAAL		52.320.389	-52.320.389

4 Meerjarenraming

Tabel 14 Overzicht van meerjarenbegroting 2020-2022

	2020	2021	2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Lasten			
Salariskosten ISD	6.681	6.815	6.951
Personeelsvergoedingen ISD	101	103	105
Overige personeelskosten	196	200	204
Huur front- en backoffice	374	381	389
Automatisering	465	474	484
Reclame- en promotiekosten	21	22	22
Vakliteratuur	14	14	14
Huisvestingskosten	85	86	88
Kantoorkosten	189	193	197
Accountantskosten	42	43	44
Advieskosten	57	58	59
Inhuur en uitzendkrachten	107	109	111
Uitbestedingen Teylingen	224	229	233
Uitvoeringskosten	61	63	64
Algemene kosten	107	109	111
Bankkosten en rente	6	6	7
Afschrijving kantoormeubilair	41	42	42
Incidentele baten en lasten	-	-	-
Subtotaal	8.771	8.946	9.125
Toerekening Participatie	3.276-	3.342-	3.409-
Toerekening Zorg	2.537-	2.588-	2.640-
Totaal overhead	2.957	3.016	3.077
Uitkeringen			
Participatie	24.734	25.229	25.733
Zorg	23.840	24.317	24.803
Totaal uitkeringen	48.574	49.546	50.537
Totaal uitgaven	51.532	52.562	53.613
Bijdrage gemeenten	-51.532	-52.562	-53.613
Resultaat ISD	-	-	-

In bovenstaande cijfers is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en wetgeving.

5 Bijlage

5.1 Bezuinigingen

Overzicht verwerking bezuinigingsopdracht (x €1.000)

Begroting 2018-I	8.513
Begroting 2019*	8.709
Toegestane begroting 2019	8.709
Huidige begroting 2019	8.599
	110

* Het dagelijks bestuur van Holland Rijnland heeft besloten om akkoord te gaan met indexering van lonen en prijzen binnen Gemeenschappelijke Regelingen van 2,3%. Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt, voldoet de ISD aan de 'du Chatinier-norm.'

5.2 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Tabel 15 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Verdeelsleutel exploitatiekosten	Inwonertal*	Lage* inkomens	% gewogen gemiddeld
Hillegom	21.553	2.850	18,44
Lisse	22.970	2.850	19,01
Noordwijk	26.155	3.359	22,03
Noordwijkerhout	16.499	1.934	13,27
Teylingen	36.494	3.665	27,25
Totaal	123.671	14.658	100,00

* op basis van het rekenmodel septembercirculaire 2017, uitkeringsjaar 2019

5.3 Verdeling kosten begroting 2019 per gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Participatie						
Lasten:						
Buig / Bbz	3.627.427	3.683.116	4.516.396	2.405.485	5.009.575	19.242.000
Inkomensondersteunende voorzieningen	459.625	458.475	462.897	251.330	567.544	2.199.871
Re-integratie activiteiten	16.996	27.119	12.101	12.718	18.799	87.733
Totaal lasten:	4.104.048	4.168.710	4.991.394	2.669.533	5.595.918	21.529.604
Baten:						
Debiteurenontvangsten BUIG / Bbz	81.207-	83.717-	97.016-	58.439-	120.004-	440.383-
Debiteurenontvangsten Ink. Voorz.	9.077-	9.977-	11.367-	7.674-	14.043-	52.138-
Debiteurenontvangsten re-integratie act	-	-	-	-	-	-
Totaal baten:	90.283-	93.694-	108.383-	66.113-	134.048-	492.521-
exploitatiekosten	592.319	610.628	707.635	426.251	875.308	3.212.140
Totaal programma Participatie	4.606.083	4.685.644	5.590.645	3.029.672	6.337.179	24.249.224
Zorg						
Lasten:						
Wmo - HbH ZIN	1.181.170	1.135.025	1.419.581	773.772	1.572.248	6.081.795
Wmo - HbH PGB	188.525	206.253	109.484	136.859	128.292	769.413
Wmo - begeleiding ZIN	1.767.577	1.741.856	1.574.336	1.084.428	2.802.429	8.970.627
Wmo - begeleiding PGB	128.010	131.120	221.249	130.376	319.651	930.405
Wmo - rolstoelen	132.773	145.637	148.500	118.434	157.879	703.224
Wmo - collectief vervoer	200.382	142.307	233.267	153.010	259.481	988.447
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	155.373	154.695	393.101	132.906	201.170	1.037.245
Wmo - w oonvoorzieningen	118.324	115.642	151.803	95.812	140.347	621.928
Wmo - onderzoekskosten	5.000	6.000	5.000	2.000	3.000	21.000
Totaal WMO	3.877.135	3.778.535	4.256.321	2.627.595	5.584.497	20.124.083
Jeugd						
PGB Jeugd	721.600	223.300	465.300	182.600	475.200	2.068.000
Totaal lasten	4.598.735	4.001.835	4.721.621	2.810.195	6.059.697	22.192.083
Baten:						
Wmo - Eigen bijdrage	260.953-	281.577-	298.248-	190.245-	262.484-	1.293.507-
Debiteurenontvangsten w mo	2.972-	8.626-	3.625	473-	4.785-	13.230-
Totaal baten:	263.925-	290.203-	294.623-	190.717-	267.269-	1.306.737-
Programma Zorg	4.334.810	3.711.632	4.426.998	2.619.478	5.792.428	20.885.346
Exploitatielasten	458.662	472.840	547.957	330.068	677.796	2.487.323
Totaal programma Zorg	4.793.472	4.184.472	4.974.956	2.949.546	6.470.224	23.372.669
Totaal Overhead	534.619	551.145	638.702	384.729	790.042	2.899.238
Totaal bijdrage Gemeenten	9.934.175	9.421.261	11.204.303	6.363.947	13.597.445	50.521.131

6 Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BCF	Btw-compensatiefonds
Bhv	Bedrijfs hulpverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSN	BurgerServiceNummer
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DB	Dagelijks Bestuur
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EB	Eigen Bijdrage
EMU	Economische Monetaire Unie
Fido	Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke BasisAdministratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GPK	Gehandicaptenparkeerkaart
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HbH	Hulp bij het Huishouden
HHT	Huishoudelijke hulp toelage
IC	Interne Controle
I-deel	Inkomens-deel
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
ISD Bollenstreek	Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek
JA	Jongeren op de Arbeidsmarkt
KCC	Klant Contact Centrum
KTO	KlantTevredenheidsOnderzoek
LKS	Loonkostensubsidie
MT	Management Team
NVVK	Nederlandse Vereniging voor VolksKrediet
OR	OndernemingsRaad
P&O	Personeel en Organisatie
PC	Product Centrum
P-deel	Participatie-deel
PGB	PersoonsGebonden Budget
POB	PersoonsOndersteunendBudget
PW	ParticipatieWet
Sdv	Schulddienstverlening
Sisa	Single information single audit
SPW	Service Punt Werk
SROI	Social Return On Investment
Suwi	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale VerzekeringsBank
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
Wajong	Wet en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WF	Work First
Wgsp	Werkgever Servicepunt
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WKR	WerkKostenRegeling
WML	Wettelijk minimumloon
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WSNP	Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet werk en bijstand
Z&Z	Zorg en Zekerheid
ZIN	Zorg In Natura